

การพัฒนาแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่น

ชลลดา พงศ์พัฒน์โยธิน¹

บทคัดย่อ

บทความเรื่องการพัฒนาแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอกระบวนการพัฒนาแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่น และประโยชน์ของแหล่งสารสนเทศท้องถิ่น การพัฒนาแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นมีกระบวนการสำคัญ ได้แก่ 1) การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ 2) การจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ 3) การจัดระบบสารสนเทศ 4) การจัดภูมิทัศน์ และ 5) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การพัฒนาแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่นตามตัวแบบรหัสอักษร L-O-C-A-L-I-T-Y ซึ่งหมายถึงการพัฒนาไปตามลักษณะ “เฉพาะที่เฉพาะถิ่น” ประกอบด้วย L-Lifelong Learning Support Resource ด้านการเป็นแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต O-Opportunities and Equality Society ด้านการสร้างสังคมแห่งโอกาสและความเท่าเทียมทางสังคม C-Creative Economy ด้านการสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์ A-Aging Gracefully ด้านการสร้างสังคมผู้สูงวัยให้สง่างาม L-Local Wisdom Preservation ด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น I-Ideal Society ด้านการสร้างสังคมอุดมคติ T-Transitioning towards Sustainability ด้านการเปลี่ยนแปลงสู่ความยั่งยืน และ Y-Yield Positive Results ด้านการให้ผลลัพธ์เชิงบวก การพัฒนาแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นเป็นหนึ่งในกลไกที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ: แหล่งสารสนเทศ การพัฒนาท้องถิ่น สารสนเทศท้องถิ่น

(Received: 21 April 2024 ; Revised: 16 June 2024 ; Accepted: 8 December 2024)

¹ สาขาวิชาการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

อีเมล: chollada65@yahoo.com

The Development of Information Sources in Locality

Chollada Pongpattanayothin²

Abstract

The article on The Development of Information Sources in Locality aims to present the process of developing information sources in locality and the benefits of information sources in locality. The development of information sources in locality involves important processes, including: 1) acquiring information resources; 2) acquiring materials and equipment; 3) organizing information systems; 4) landscaping; and 5) organizing reading promotion activities. The development of information sources in locality will benefit the locality according to the letter code model L-O-C-A-L-I-T-Y, which means the development according to the characteristics of "specific locality," consisting of L-Lifelong Learning Support Resource, O-Opportunities and Equality Society, C-Creative Economy, A-Aging Gracefully, L-Local Wisdom Preservation, I-Ideal Society, T-Transitioning towards Sustainability, and Y-Yield Positive Results. One of the mechanisms that supports the sustainable development of local knowledge and wisdom is the development of information sources in locality.

Keywords: Information Source, Locality Development, Local Information

²Educational Management for Sustainable Development Program, Graduate School, Bansomdejchaopraya Rajabhat University
Email: chollada65@yahoo.com

บทนำ

แหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นมีความสำคัญและความจำเป็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นในฐานะที่เป็นองค์ประกอบหนึ่งของการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับหมุดหมายการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) ที่มุ่งพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยพัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพเพื่อสร้างโอกาสในการเรียนรู้และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างสร้างสรรค์ (The Thirteenth National Economic and Social Development Plan 2023-2027, 2022) ดังนั้น การพัฒนาแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นจึงมีความสำคัญและความจำเป็น เพื่อยกระดับแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลสะท้อนกลับไปสู่การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ในท้องถิ่น รวมถึงการสร้างค่านิยมและพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ประชาชนโดยองค์กรร่วมต่อไป

กระบวนการพัฒนาแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่น

การพัฒนาแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่น มีกระบวนการดำเนินงาน ประกอบด้วย การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ การจัดหมวดหมู่ทรัพยากร การจัดระบบสารสนเทศ การจัดภูมิทัศน์ และ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ

การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้กับแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่น เป็นกระบวนการพื้นฐานของการพัฒนาแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่น ซึ่งทรัพยากรสารสนเทศในที่นี้หมายถึงทั้งทรัพยากรประเภทสิ่งพิมพ์ สื่อดิจิทัล และหมายถึงทรัพยากรประเภทหนังสือมนุษย์ (Human Book) ซึ่งเป็นการจัดหา “มนุษย์” หรือ “บุคคล” ทำหน้าที่เป็นวิทยากรให้ความรู้ หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นต่างๆ แก่ประชาชนในท้องถิ่นตามความสนใจ โดยมีขั้นตอนการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศดังนี้

1.1 การสำรวจ เริ่มจากการสำรวจแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการพัฒนาเพื่อให้ทราบสภาพจริง การตรวจสอบรายการทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่เดิมทั้งด้านจำนวน และหมวดหมู่เนื้อหาของสารสนเทศ การจัดทำบัญชีรายการทรัพยากรเพื่อให้การจัดหาครั้งใหม่ไม่ซ้ำกับรายการที่มีอยู่เดิม นอกจากนี้ควรสำรวจข้อมูลพื้นฐานของประชาชนในท้องถิ่นโดยรอบเพื่อทราบภูมิหลังและจะได้จัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นนั้นให้มากที่สุด

1.2 การแสวงหางบประมาณ เป็นการระดมทุนเพื่อจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ แหล่งที่มาของเงินทุนอาจจำแนกเป็น 2 ช่องทาง ช่องทางแรกคือจากงบประมาณที่ขอตั้งตามแผนของหน่วยงาน โดยควร

ศึกษาระเบียบการเงิน การคลัง และการพัสดุ ให้ชัดเจนเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบ และช่องทางที่สองคือการขอบริจาคจากบุคคลหรือหน่วยงานที่มีกำลังทรัพย์และพร้อมที่จะเสียสละเพื่อส่วนรวม

1.3 การดำเนินการจัดหา สามารถดำเนินการได้ 2 รูปแบบ คือ การจัดซื้อและการขอบริจาค กรณีการจัดซื้อสามารถติดต่อบริษัทหรือตัวแทนจำหน่ายเพื่อให้ส่งรายการทรัพยากรสารสนเทศมายังผู้ดำเนินการ จากนั้นจึงทำการคัดเลือกรายการทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องเหมาะสมกับข้อมูลพื้นฐานที่ได้ทำการสำรวจไว้ในขั้นตอนแรกแล้ว จากการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้สำหรับผู้นำชุมชนเพื่อรองรับการพัฒนาในศตวรรษที่ 21 โดยชลลดา พงศ์พัฒน์โยธินและคณะ (Pongpattanayothin et al., 2019) พบว่าเนื้อหาสารสนเทศที่ผู้นำท้องถิ่นสนใจได้แก่ การเมืองการปกครอง พระหรือพระเครื่อง ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจพอเพียง สุขภาพ การเกษตร การฝึกอาชีพ นอกจากนี้ ควรจัดหาสารสนเทศประเภทบันเทิงคดีได้ด้วย ส่วนการขอรับบริจาคนั้นสามารถดำเนินการทั้งแบบเป็นทางการ โดยจัดทำเป็นจดหมายขอรับบริจาค หรือแบบไม่เป็นทางการ โดยการติดต่อประสานงานจากเครือข่ายบุคคลหรือหน่วยงานทรัพยากรสารสนเทศที่จัดหาควรมีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1.4 การนำส่งทรัพยากรสารสนเทศ มีองค์ประกอบคือผู้ส่งมอบและผู้รับมอบ ผู้ส่งมอบควรมีการติดต่อประสานงานกับผู้รับมอบล่วงหน้าเพื่อนัดหมายวิธีการรับมอบ หากมีพิธีการส่งมอบและรับมอบอย่างเป็นทางการทั้งสองฝ่ายอาจต้องเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นสักขีพยานในพิธี เช่น หัวหน้าหน่วยงาน ผู้นำท้องถิ่น ผู้สนับสนุนงบประมาณ รวมถึงบรรณารักษ์หรือบุคลากรห้องสมุดที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการแหล่งสารสนเทศ นอกจากนี้ ยังต้องติดต่อประสานงานด้านการเดินทางและการขนส่งทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยด้วยเช่นกัน

1.5 การประชาสัมพันธ์บริการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นรับรู้ว่ามีทรัพยากรสารสนเทศใหม่ให้บริการ สามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของผู้นำท้องถิ่น เช่น การประชาสัมพันธ์ทางเสียงตามสาย การทำแผ่นป้ายแบนเนอร์ หรือป้ายไว้นิล รวมถึงการประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์

1. การติดตามผลการดำเนินงาน หลังจากการส่งมอบทรัพยากรสารสนเทศไประยะหนึ่งแล้ว ผู้ส่งมอบควรมีการติดตามผลการดำเนินงานด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การโทรศัพท์สอบถาม การใช้แบบสอบถาม รวมถึงการวิจัย วัตถุประสงค์ของการติดตามผลการดำเนินงานคือเพื่อให้ทราบประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงาน สิ่งที่แสดงถึงประสิทธิภาพคือประชาชนในท้องถิ่นสนใจใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสารสนเทศในด้านต่างๆ เช่น เพื่อการศึกษา เพื่อการอาชีพ หรือเพื่อนันทนาการ ส่วนสิ่งที่แสดงถึง

ประสิทธิผลคือประชาชนในท้องถิ่นสามารถต่อ ยอดจากประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตต่อไป

2. การจัดหาวัสดุครุภัณฑ์

การจัดหาวัสดุครุภัณฑ์เป็นการจัดหาวัสดุ สิ่งของ อุปกรณ์ สำหรับแหล่งสารสนเทศเพื่อให้สามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการได้อย่างสมบูรณ์ วัสดุครุภัณฑ์บางรายการสามารถใช้เป็นสื่อหรือทรัพยากรสารสนเทศได้ด้วยเช่นกัน ขั้นตอนการจัดหาวัสดุครุภัณฑ์มีการดำเนินการคล้ายคลึงกับการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ดังนี้

2.1 การสำรวจ เป็นการสำรวจวัสดุ ครุภัณฑ์ และจัดทำบัญชีรายการวัสดุครุภัณฑ์ทั้งหมดของแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นที่ต้องการพัฒนา รวมถึงการสำรวจและวัดขนาดอาคารสถานที่ของแหล่งสารสนเทศ ผู้ดำเนินการจึงควรมีความรู้ในด้านการออกแบบตกแต่งอาคารสถานที่เพื่อกำหนดประเภทของวัสดุ ครุภัณฑ์ และคำนวณขนาดที่เหมาะสมกับพื้นที่ได้ หรือกรณีที่ผู้ดำเนินการอาจไม่มีความถนัดความเชี่ยวชาญในด้านดังกล่าวนี้ สามารถปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางช่วยดำเนินการแทนได้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดขึ้นในอนาคต

2.2 การจัดหางบประมาณ เป็นการแสวงหาแหล่งทุนเพื่อจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ ซึ่งหากเป็นเงินงบประมาณของหน่วยงานราชการ ต้องศึกษาพระราชบัญญัติ ระเบียบ หรือกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐเพื่อให้เป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์อย่างถูกต้อง ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดบางประการในการจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ที่นอกเหนือจากรายการที่กำหนด ดังนั้น แนวทางการจัดหาอาจใช้ช่องทางจากเงินรายได้อื่นๆ หรือจากการขอรับบริจาคเนื่องจากจะทำให้เกิดความสะดวกและคล่องตัวในการดำเนินการ

2.3 การดำเนินการจัดหา วัสดุครุภัณฑ์ สำหรับแหล่งสารสนเทศตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Education Commission, 2017) นำเสนอไว้สามารถประมวลและจำแนกออกเป็นกลุ่มต่างๆ ได้ดังนี้

1) **กลุ่มวัสดุครุภัณฑ์สารสนเทศ** เป็นวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นและเกี่ยวเนื่องกับการให้บริการสารสนเทศโดยตรง ได้แก่ ตู้หนังสือ ชั้นหนังสือ ที่วางหนังสือพิมพ์ เคาน์เตอร์บริการ ตู้วางรองเท้า ป้ายนิเทศ โต๊ะวางโทรทัศน์ ส่วนไฟฟ้า เครื่องตัดกระดาษ บันไดหยิบหนังสือ โซฟานั่งอ่านหนังสือ รถเข็นหนังสือ ผู้จัดการทรัพยากร ผู้ฝากกระเป๋าและสิ่งของ ชุดนั่งอเนกประสงค์ ชุดควบคุมทางเข้าออก ชุดโต๊ะเก้าอี้วางคอมพิวเตอร์ เครื่องเจาะกระดาษและเข้าเล่ม ซอฟต์แวร์ห้องสมุดอัตโนมัติและสืบค้นออนไลน์ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน เช่น กระดาษ เครื่องเขียน อุปกรณ์การตัดแต่ง เป็นต้น

2) **กลุ่มวัสดุครุภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์** เป็นวัสดุครุภัณฑ์เกี่ยวกับอุปกรณ์ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ที่ช่วยสนับสนุนการให้บริการ ได้แก่ เครื่องขยายเสียง พัดลม เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ เครื่องสแกนเนอร์ คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต อุปกรณ์บันทึกภาพผ่านเครือข่าย เครื่องมัลติมีเดียโปรเจกเตอร์ เครื่องฉายภาพสามมิติ เครื่องปรับอากาศ เครื่องถ่ายเอกสาร กล้องถ่ายภาพ โทรศัพท์ โทรศัพท์มือถือ กล้องวงจรปิด เป็นต้น

3) **กลุ่มวัสดุครุภัณฑ์เสริม** เป็นวัสดุครุภัณฑ์สำหรับเสริมแต่งแหล่งสารสนเทศให้มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่น่าสนใจ ได้แก่ ต้นไม้ ไม้ประดับ รูปภาพ แจกัน ม่าน ฉาก พรม โคมไฟ สวนหย่อม ประติมากรรม รวมถึงสิ่งละอันพันละน้อยต่างๆ ที่ใช้ประดับตกแต่งให้สวยงาม

2.4 การนำส่งวัสดุครุภัณฑ์ การนำส่งวัสดุครุภัณฑ์มีกระบวนการเช่นเดียวกับการนำส่งทรัพยากรสารสนเทศ โดยส่วนใหญ่จะมีการดำเนินการไปพร้อมกับการนำส่งทรัพยากรสารสนเทศ เนื่องจากการบริหารจัดการแหล่งสารสนเทศจำเป็นต้องมีทั้งทรัพยากรสารสนเทศและวัสดุครุภัณฑ์สำหรับจัดวางทรัพยากรสารสนเทศดังกล่าวด้วยจึงจะมีความสมบูรณ์ วัสดุครุภัณฑ์ที่นำส่งควรมีการลงทะเบียนตามระบบการให้หมายเลขพัสดุ มีทะเบียนควบคุมการรับ-จ่าย มีการตรวจสอบประจำปี และมีการซ่อมบำรุงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้วัสดุครุภัณฑ์มีสภาพสมบูรณ์ตลอดการใช้งาน

3. การจัดระบบสารสนเทศ

การจัดระบบสารสนเทศเป็นการดำเนินการในกลุ่มงานเทคนิค ประกอบด้วยงานต่างๆ ต่อไปนี้

3.1 การจัดหมวดหมู่ ระบบการจัดหมวดหมู่ที่เหมาะสมกับแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นที่มีจำนวนทรัพยากรไม่มากนักคือระบบทศนิยมของดิวอี้ (Dewey Decimal Classification: DDC) โดยจัดหมวดหมู่ตามการแบ่งในระดับที่หนึ่งจำแนกออกเป็น 10 หมวด แม้ว่าในเบื้องต้นแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นอาจจะยังไม่มีทรัพยากรสารสนเทศครบถ้วนตามหมวดหมู่ที่กำหนดก็ตาม แต่การยังคงหมวดหมู่ไว้อย่างครบถ้วนจะเป็นประโยชน์ต่อการขยายตัวของแหล่งสารสนเทศในอนาคต นอกจากนี้ ยังสามารถคิดค้นระบบการจัดหมวดหมู่ตามลักษณะเฉพาะของทรัพยากรสารสนเทศที่มีให้บริการตามความเหมาะสมได้อีกด้วย เช่น การจัดตามรูปลักษณ์ การจัดตามภูมิภาค การจัดตามวิถีชีวิต การจัดตามลำดับเวลา เป็นต้น

3.2 สัญลักษณ์หมวดหมู่ สัญลักษณ์แทนหมวดหมู่เนื้อหาตามระบบสากลทั่วไปจำแนกเป็นระบบตัวเลข ระบบพยัญชนะ หรือระบบผสมระหว่างตัวเลขกับพยัญชนะ นอกจากนี้ ยังอาจจะสามารถสร้างสรรค์รหัสหรือสัญลักษณ์อื่นๆ ได้อีก เช่น สัญลักษณ์สี สัญลักษณ์ภาพ เป็นต้น ซึ่งสามารถพิจารณาเลือกใช้ตามความเหมาะสม และควรจัดทำคู่มือ เอกสาร หรือป้ายโปสเตอร์เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้บริการทราบถึงการกำหนดสัญลักษณ์ดังกล่าวอย่างทั่วถึง

3.3 การทำรายการ เป็นการรวบรวมระเบียบหรือทะเบียนที่ระบุรายละเอียดของทรัพยากรสารสนเทศแต่ละรายการ กรณีเป็นสิ่งพิมพ์ควรบันทึกรายการทางบรรณานุกรมและรายการสำคัญที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน ได้แก่ ผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ ฉบับที่พิมพ์ จำนวนหน้า เลขหน้า รวมถึงราคา หรือลักษณะพิเศษอื่นๆ ด้วย หากเป็นทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัตถุ โดยเฉพาะวัตถุพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม (Office of National Museums, Ministry of Culture, 2007) ได้กำหนดแนวทางการบันทึกข้อมูลของวัตถุ ได้แก่ เลขลำดับ เลขทะเบียน ชื่อ ลักษณะ ยุคสมัย อายุ ชนิด ขนาด สภาพ ประวัติความเป็นมา และข้อมูลอื่นๆ ตามความเหมาะสม

3.4 การเตรียมทรัพยากรสารสนเทศ ก่อนการนำทรัพยากรสารสนเทศออกให้บริการต้องมีการจัดเตรียมความพร้อมทางกายภาพของทรัพยากรสารสนเทศเพื่อให้มีความสมบูรณ์สำหรับการให้บริการ เช่น การประทับตรา การติดสัญลักษณ์หมวดหมู่ การติดบาร์โค้ด การติดสัญญาณกันขโมย การทำรูปลักษณะให้มีความแข็งแรงทนทานต่อการใช้งานมากยิ่งขึ้น เช่น การเย็บเล่มใหม่ การทำปกใหม่ เป็นต้น (Thai Library Association, 2013)

4. การจัดภูมิทัศน์

การจัดภูมิทัศน์เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการออกแบบและตกแต่งพื้นที่แหล่งสารสนเทศในห้องสมุดให้มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่สวยงามและเหมาะสมต่อการให้บริการ ซึ่งในที่นี้ได้จำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การจัดภูมิทัศน์ภายในหรือการตกแต่งภายใน และการจัดภูมิทัศน์ภายนอกหรือการตกแต่งภายนอก โดยประมวลจากแนวคิดของ Lesneski (2011) และ Guyer (2017) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 การจัดภูมิทัศน์ภายใน มีแนวทางการดำเนินการโดยใช้หลักการ “เจริญตา พาเพลิน เจริญใจ” *เจริญตา* หมายถึง การจัดพื้นที่ให้สะอาดโล่งโปร่งตาน่ามอง ไม่มีสิ่งกีดขวางสายตาหรือมุมอับที่ก่อให้เกิดความอึดอัด เช่น การใช้ตู้หรือชั้นแบบเตี้ยไม่สูงทึบจนบดบังสายตา การใช้วัสดุตกแต่งที่สวยงามกลมกลืนมีสีสัน อาจใช้วัสดุตกแต่งที่เป็นอัตลักษณ์หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดมุมศึกษาค้นคว้าให้เป็นสัดส่วน การใช้ผนังกระจกโปร่งใสเพื่อให้มองเห็นธรรมชาติภายนอก การจัดแสงภายในให้เหมาะสมกับแสงภายนอก การใช้วัสดุที่ดูสบายตา อาจใช้หลักการทั้งแบบสีกลมกลืนหรือแบบสีตัดกันอย่างเหมาะสม การใช้สีเป็นสัญลักษณ์แบ่งสัดส่วน เช่น มุมสำหรับเด็กและเยาวชนใช้สีสดใส มุมประวัติศาสตร์ใช้สีเคร่งขรึม เป็นต้น *พาเพลิน* หมายถึง การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้มีชีวิตชีวา น่าสนุกสนาน การจัดที่นั่งหลากหลายรูปแบบให้เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ สามารถใช้สำหรับนั่ง นอน หรือเปลี่ยนอิริยาบถต่างๆ ได้ การจัดพื้นที่ให้สามารถทำกิจกรรมได้อย่างอิสระตามความสนใจ โดยแบ่งสัดส่วนพื้นที่เงียบและพื้นที่ใช้เสียงอย่างชัดเจน *เจริญใจ* หมายถึง การเข้าใช้บริการแล้วก่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกที่สุขใจ ซึ่งเกิดจากองค์ประกอบของความ “เจริญตา” ที่เป็นองค์ประกอบเชิงรูปธรรมซึ่งรับรู้ได้ด้วยประสาท

สัมผัส และความ “พาเพลิน” ที่เป็นองค์ประกอบเชิงนามธรรมซึ่งรับรู้ได้ด้วยอารมณ์และความรู้สึก องค์ประกอบทั้งสองประการดังกล่าวสามารถส่งผลถึงความ “เจริญใจ” ซึ่งเป็นสุนทริภาพเชิงนามธรรมที่เป็นผลลัพธ์โดยรวมในการใช้บริการแหล่งสารสนเทศ

4.2 การจัดภูมิทัศน์ภายนอก มีแนวทางการดำเนินงาน โดยใช้หลักการเกี่ยวกับการจัดภูมิทัศน์ภายในคือก่อให้เกิดความ “เจริญตา พาเพลิน เจริญใจ” การออกแบบควรคำนึงถึงธรรมชาติหรือธาตุพื้นฐานของสรรพสิ่งคือ “ดิน น้ำ ลม ไฟ” รวมถึงวัตถุประสงค์ทั้งเพื่อ “โชว์” คือความสวยงามความสุนทรีย์ และเพื่อ “ใช้” คือประโยชน์ใช้สอย โดยนำสิ่งที่มีอยู่เดิมและเพิ่มเติมสิ่งใหม่เพื่อเสริมให้เกิดมูลค่าเพิ่ม การจัดภูมิทัศน์ภายนอกส่วนใหญ่มักใช้รูปแบบการจัดสวนหย่อมบริเวณโดยรอบแหล่งสารสนเทศซึ่งจะก่อให้เกิดความ “เจริญตา” ควรใช้วัสดุธรรมชาติ เช่น พรรณไม้ ดิน หิน น้ำ เป็นส่วนประกอบสำคัญ หากมีพืชพรรณไม้ยืนต้นเดิมอยู่แล้วควรเก็บรักษาไว้ให้คงสภาพเดิมมากที่สุดและจัดหาเพิ่มเติมให้กลมกลืนกัน สีของพรรณไม้มีผลต่ออารมณ์และความรู้สึก โดยเฉพาะสีเขียวของใบไม้ช่วยให้สบายตา ส่วนสีต้นหลากหลายของดอกไม้ช่วยให้เกิดความสดชื่นมีชีวิตชีวา ควรเลือกไม้ดอกไม้ประดับที่มีความคงทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศ ไม่ต้องการการดูแลรักษามากนัก ช่วยประหยัดน้ำ ช่วยขจัดหรือป้องกันมลพิษ หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมี สิ่งสำคัญคือช่วยรักษาระบบนิเวศ การจัดที่นั่งบริการบริเวณสวนหย่อมจะช่วยสร้างบรรยากาศ “พาเพลิน” และส่งผลถึงความ “เจริญใจ” มากยิ่งขึ้นอีกด้วย นอกจากการจัดภูมิทัศน์เพื่อความสวยงามดังกล่าวแล้ว ควรจัดภูมิทัศน์เพื่อการใช้ประโยชน์ด้วย เช่น การจัดสถานที่จอดรถอย่างเพียงพอ จัดแบ่งสัดส่วนที่จอดรถแต่ละประเภทอย่างชัดเจน สถานที่จอดรถควรตั้งอยู่ใกล้กับอาคารที่ตั้งแหล่งสารสนเทศ อาศัยร่มเงาของต้นไม้ใหญ่ตามธรรมชาติเพื่อบังแสงแดดหรือสร้างเป็นโรงจอดรถแบบมาตรฐาน จัดทำทางเดินเชื่อมต่อจากลานจอดรถและอาคารสารสนเทศอย่างสะดวก คำนึงถึงทั้งผู้ใช้บริการปกติและผู้ใช้บริการที่มีลักษณะพิเศษ ด้านการออกแบบป้ายชื่อแหล่งสารสนเทศรวมถึงป้ายประชาสัมพันธ์อื่นๆ มีความสำคัญต่อการจัดภูมิทัศน์ภายนอกเช่นเดียวกัน ซึ่งควรให้ข้อมูลที่ชัดเจนครบถ้วน ใช้วัสดุทั้งประเภทและสีสันทันที่เหมาะสมกลมกลืนกับอาคารแหล่งสารสนเทศ นอกจากความสวยงามและประโยชน์ใช้สอยแล้ว สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นสำคัญอีกประการหนึ่งคือระบบรักษาความปลอดภัย เช่น การมีรั้วรอบขอบชิด การติดตั้งระบบไฟฟ้าบริเวณรอบนอกอาคารที่ส่องสว่างอย่างเพียงพอยามค่ำคืน การติดตั้งระบบสัญญาณกันขโมย การติดตั้งระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด เป็นต้น

5. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ระหว่างแหล่งสารสนเทศกับท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้าใช้บริการแหล่งสารสนเทศเพิ่มมากขึ้น การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบทั้งกิจกรรมเชิงวิชาการและกิจกรรมเชิง

นั้นธนาคาร โดยสามารถดำเนินกิจกรรมร่วมกับท้องถิ่นตามวาระโอกาสหรือเทศกาลที่กำหนดในแผนงานของท้องถิ่น หรืออาจดำเนินการเป็นเอกเทศตามแผนงานของตนเองตามความเหมาะสม รูปแบบของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในท้องถิ่นที่สำคัญมีดังนี้

5.1 การจัดแสดงนิทรรศการ แหล่งสารสนเทศสามารถเข้าร่วมกิจกรรมการจัดแสดงนิทรรศการร่วมกับท้องถิ่นในรูปแบบของการจัดแสดงนิทรรศการแนะนำบริการและทรัพยากรสารสนเทศ รวมถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประกอบการแสดงนิทรรศการในรูปแบบต่างๆ เช่น การเล่าเรื่องหนังสือ การตอบปัญหาชิงรางวัล การประกวดวาดภาพ การจัดมุมหนังสือให้บริการนั่งอ่าน การแลกเปลี่ยนแบ่งปันหนังสือ การจำหน่ายหนังสือ รวมถึงการเชิญวิทยากรหรืออาจเรียกว่าเป็นหนังสือมนุษย์มาให้คำปรึกษาหรือให้ความรู้ต่างๆ เช่น ด้านอาชีพ ด้านกฎหมาย ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

5.2 การจัดศิลปะการแสดง ศิลปะการแสดงเป็นสิ่งที่สะท้อนอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของท้องถิ่นด้านศิลปวัฒนธรรมโดยเฉพาะด้านนาฏศิลป์และดนตรี ซึ่งหากจะเชื่อมโยงถึงการส่งเสริมการอ่านสามารถจัดการแสดงจากวรรณกรรมหรือวรรณคดีเพื่อสื่อสารให้ผู้ชมได้ตระหนักและซาบซึ้งถึงความงดงามคุณค่า คติพจน์ แง่คิด มุมมอง โลกทัศน์จากเนื้อหาของวรรณกรรมเหล่านั้น นอกจากคุณค่าทางภาษาและเนื้อหาแล้ว ศิลปะการแสดงยังสามารถสื่อสารข้อมูลด้านการแต่งกาย การรำร่า ท่วงทำนองได้อีกด้วย นอกจากนี้ หากในท้องถิ่นมีแหล่งสารสนเทศประเภทโบราณสถาน สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มโดยการจัดการแสดงในลักษณะของพิพิธภัณฑ์ประกอบแสง สี เสียง ณ โบราณสถานแห่งนั้น และกำหนดให้เป็นงานเทศกาลประจำปีของท้องถิ่น จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างถิ่นให้เข้าเยี่ยมชมเพิ่มมากขึ้น นำไปสู่การยกระดับรายได้โดยภาพรวมของท้องถิ่นได้ด้วยเช่นกัน

กระบวนการพัฒนาแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นสามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กระบวนการพัฒนาแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่น

ประโยชน์ของแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่น

แหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นสามารถพัฒนาได้ตามกระบวนการที่กล่าวมา ซึ่งหากแหล่งสารสนเทศได้รับการพัฒนาอย่างสมบูรณ์แล้วจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่นที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (National Strategy 2018-2037) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (The Thirteenth National Economic and Social Development Plan 2023-2027, 2022) นโยบายด้านการจัดการความรู้ (Office of Knowledge Management and Development (Public Organization), 2013) และ สำนักงานสภาพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) (Office of National Higher Education Science Research and Innovation Policy Council, 2021) สามารถประมวลเป็นตัวแบบรหัสอักษร L-O-C-A-L-I-T-Y ที่หมายถึงการพัฒนาแบบมุ่งเป้าไปตามลักษณะ “เฉพาะที่เฉพาะถิ่น” เป็นสำคัญ ดังนี้

1. L-Lifelong Learning Support Resource ด้านการเป็นแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

แหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ ศูนย์สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศทางธรรมชาติ แหล่งสารสนเทศทางประวัติศาสตร์ รวมถึงแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลที่เป็นปราชญ์ท้องถิ่น ล้วนมีบทบาทในการเป็นแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถเข้าถึงเพื่อการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาและยกระดับทักษะ (Reskill Upskill) ทั้งทักษะทางวิชาการ ทักษะทางวิชาชีพ รวมถึงทักษะชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดทุกช่วงวัยของชีวิต

2. O- Opportunities and Equality Society ด้านการสร้างสังคมแห่งโอกาสและความเท่าเทียมทางสังคม

แหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นถือเป็นสถาบันทางสังคมของท้องถิ่นประเภทหนึ่งเช่นเดียวกับสถาบันหลักทางสังคมประเภทอื่น เช่น สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันทางการเมืองการปกครอง สถาบันเศรษฐกิจ เป็นต้น แหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นเป็นกลไกที่ช่วยสนับสนุนสถาบันหลักให้สามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นแหล่งที่เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ได้อย่างเท่าเทียม เป็นการเปิดโอกาสทางความรู้สำหรับทุกคนและในทางกลับกันบุคคลก็สามารถใช้ความรู้สู่การสร้างโอกาสของตนเองด้วยเช่นกัน (Opportunity for All and Knowledge is Opportunity)(Office of Knowledge Management and Development (Public Organization), 2013)

3. C-Creative Economy ด้านการสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์

แหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นเป็นแหล่งให้บริการความรู้และจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ในทุกๆ ด้าน รวมถึงด้านเศรษฐกิจ โดยการสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนใช้องค์ความรู้เพื่อก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์นำไปบูรณาการกับภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถต่อยอดสู่การงานอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการผลิต

สินค้าและบริการเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจยกระดับเศรษฐกิจฐานรากในท้องถิ่น แม้ว่าแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นจะไม่ได้มีบทบาทด้านการยกระดับเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยตรง แต่การจัดบริการและกิจกรรมส่งเสริมวิชาชีพถือว่าการส่งเสริมโดยทางอ้อมในแง่ของการช่วยเสริมแรงบันดาลใจให้เกิดแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป

4. A-Aging Gracefully ด้านการสร้างสังคมผู้สูงวัยให้สง่างาม

แหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นช่วยสร้างสังคมผู้สูงวัยให้สง่างาม เป็นที่เคารพยกย่องของบุคคลรุ่นหลังด้วยสติปัญญาหรือทัศนคติที่สูงขึ้นตามวัย จากการบ่มเพาะประสบการณ์มาอย่างยาวนาน โดยแหล่งสารสนเทศสามารถจัดบริการและกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้สูงวัยในวาระโอกาสต่างๆ และในทางกลับกัน แหล่งสารสนเทศสามารถใช้ประโยชน์จากผู้สูงวัยในรูปแบบของบริการหนังสือมนุษย เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์อันทรงคุณค่าตามความถนัดและความเชี่ยวชาญของผู้สูงวัยได้เช่นเดียวกัน

5. L-Local Wisdom Preservation ด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

แหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการจัดเก็บ รวบรวม เผยแพร่ และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ของตนเอง ซึ่งท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ แต่รูปแบบที่น่าสนใจประการหนึ่งคือการจัดทำเป็นพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น โดยการรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นอัตลักษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดแสดง การจัดองค์ประกอบในการจัดแสดงที่น่าสนใจ ดังดูผู้ใช้บริการ เช่น องค์ประกอบด้านอาคารสถานที่ บรรยากาศสภาพแวดล้อม วัตถุที่จัดแสดง รวมถึงเทคนิควิธีการจัดแสดงที่ทันสมัย นอกจากนี้หากพิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นดังกล่าวนี้มีการบูรณาการกับภูมิปัญญาท้องถิ่นแขนงอื่นๆ ก็ย่อมจะสามารถขยายผลจากแหล่งสารสนเทศสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่นได้ต่อไป

6. I- Ideal Society ด้านการสร้างสังคมอุดมคติ

สังคมอุดมคติในความหมายของการพัฒนา อาจสรุปแนวคิดรวบยอดได้ว่าเป็นสังคมที่มีความเจริญทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งในยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (National Strategy 2018-2037) ได้กำหนดคำสำคัญในวิสัยทัศน์ไว้ 3 คำ คือ “มั่นคง” ในมิติด้านสังคม “มั่งคั่ง” ในมิติด้านเศรษฐกิจ และ “ยั่งยืน” ในมิติด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น แหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นจึงสามารถนำกรอบในการพัฒนาดังกล่าวมาบูรณาการกับการจัดบริการและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการสร้างสังคมอุดมคติให้เป็นจริงได้ต่อไป

7. T-Transitioning towards Sustainability ด้านการเปลี่ยนแปลงสู่ความยั่งยืน

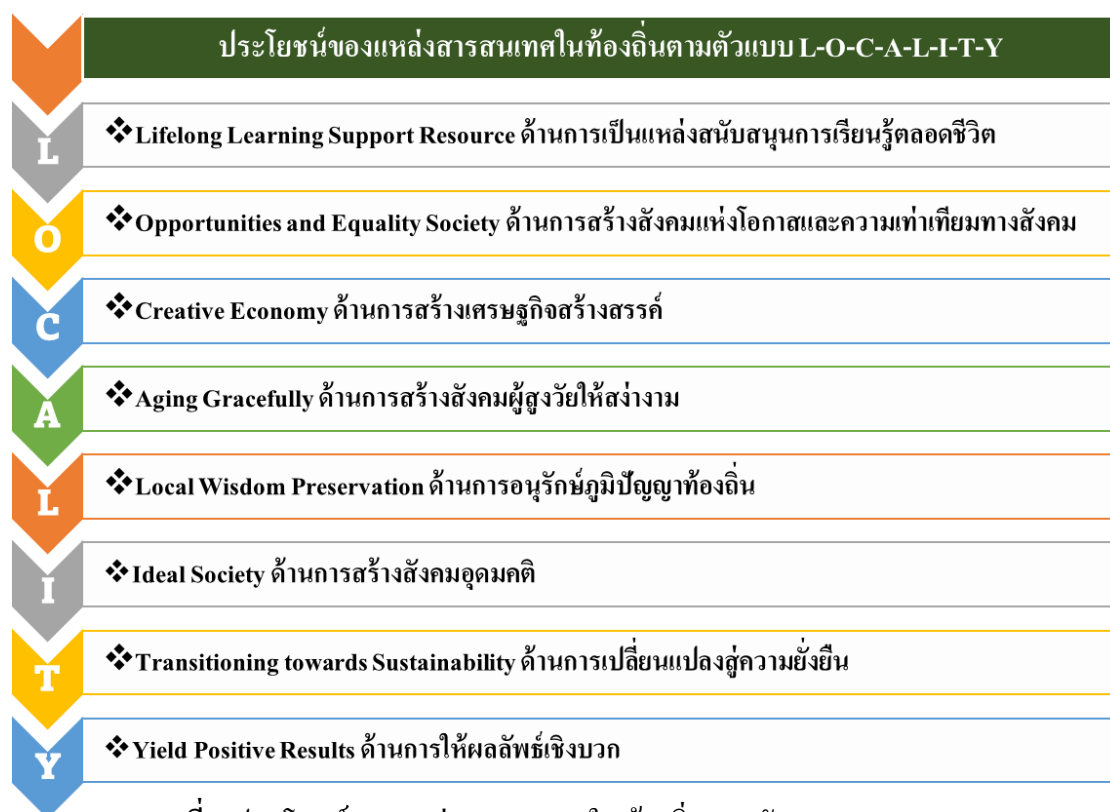
แหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นสามารถชี้นำท้องถิ่นให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้ ในฐานะที่เป็นแหล่งแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกคน ด้วยกระแสการพัฒนาในปัจจุบันมุ่งเป้าสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนตามที่องค์การสหประชาชาติได้กำหนดไว้ 17

เป้าหมายและมุ่งให้บรรลุภายในปี ค.ศ. 2030 (United Nations, 2015) ดังนั้นแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นสามารถจัดบริการและกิจกรรมส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้กับประชาชนในท้องถิ่นในประเด็นต่างๆ ตามบริบทของตนเองได้

8. Y- Yield Positive Results ด้านการให้ผลลัพธ์เชิงบวก

การดำเนิน โครงการพัฒนาท้องถิ่นในปัจจุบันมีการกำหนดเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบไว้อย่างชัดเจน โดยสามารถวัดและประเมินผลได้จากการประเมินผลตอบแทนทางสังคม (SROI: Social Return on Investment) เพื่อสะท้อนความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับทรัพยากรที่ลงทุนไป และเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาใดๆ ก็คือการพัฒนาคนให้ “อยู่เย็น เป็นสุข” โดยสามารถวัดและประเมินผลได้จากการประเมินความสุขมวลรวมของท้องถิ่น (GVH: Gross Village Happiness) ดังนั้น แหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นจึงสามารถเป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นให้บรรลุผลลัพธ์ในเชิงบวกได้ในบริบทด้านการพัฒนา “ปัญญา” ซึ่งเป็นยอดสูงสุดของปริมิตความรู้เป็นสำคัญ

ประโยชน์ของแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นตามตัวแบบรหัสอักษร L-O-C-A-L-I-T-Y ซึ่งหมายถึงการพัฒนาแบบมุ่งเป้าไปตามลักษณะ “เฉพาะที่เฉพาะถิ่น” สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 2 ประโยชน์ของแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นตามตัวแบบ L-O-C-A-L-I-T-Y

บทสรุป

แหล่งสารสนเทศเป็นสถาบันทางสังคมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาศักยภาพด้านภูมิปัญญาแก่บุคคล ด้วยความสำคัญดังกล่าวจึงมีการจัดตั้งแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย โดยมีการดำเนินการเพื่อบูรณาการแหล่งสารสนเทศให้เป็นที่พึ่งทางปัญญาของท้องถิ่น การพัฒนาแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นมีกระบวนการดำเนินงานตามองค์ประกอบสำคัญได้แก่ การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ การจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ การจัดระบบสารสนเทศ การจัดภูมิทัศน์ และ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยมุ่งให้เกิดนวัตกรรมร่วมกันในด้าน “เจริญตา พานพลิน เจริญใจ” หากแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นสามารถจัดบริการและกิจกรรมได้ตามองค์ประกอบดังกล่าวแล้ว จะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ท้องถิ่น ซึ่งเป็นการพัฒนาไปตามลักษณะ “เฉพาะที่เฉพาะถิ่น” โดยสรุปเป็นตัวแบบรหัสอักษร L-O-C-A-L-I-T-Y ประกอบด้วย L-Lifelong Learning Support Resource ด้านการเป็นแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต O-Opportunities and Equality Society ด้านการสร้างสังคมแห่งโอกาสและความเท่าเทียมทางสังคม C-Creative Economy ด้านการสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์ A-Aging Gracefully ด้านการสร้างสังคมผู้สูงวัยให้สง่างาม L-Local Wisdom Preservation ด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น I-Ideal Society ด้านการสร้างสังคมอุดมคติ T-Transitioning towards Sustainability ด้านการเปลี่ยนแปลงสู่ความยั่งยืน และ Y-Yield Positive Results ด้านการให้ผลลัพธ์เชิงบวก การพัฒนาแหล่งสารสนเทศในท้องถิ่นจึงเสมือนเป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาเพื่อให้เกิดผลตอบแทนทางสังคมแก่ท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า และพัฒนาคนในท้องถิ่นให้มีความสุขมวลรวมในระดับ “อยู่เย็น เป็นสุข” ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศชาติโดยรวมอย่างยั่งยืนต่อไป

References

- Chiang Mai University. (2018). **Registration of museum objects**. Chiang Mai: The Center for the Promotion of Arts and Culture. [In Thai]
- Giolfi, P. (2012). Libraries and Their Landscapes. **Library Journal**. Retrieved January 1, 2024, from <https://www.libraryjournal.com/?detailStory=libraries-and-their-landscapes-feature>
- Guyer, J. P. (2017). **An Introduction to Architectural Design of Libraries**. El Macero, CA: The Clubhouse Press.
- Lesneski, T. (2011). 10 Steps to a Better Library Interior. **Library Journal**, 6–8.
- Little, N., Nemutlu, G., Magic, J & Molnar, B. (2011). Don't judge a book by its cover: **The living library organiser's guide 2011**. Budapest: Council of Europe. Retrieved January 1, 2024, from <https://www.coe.int/en/web/youth/living-library>

- National Strategy 2018-2037.** (2018). Bangkok: Office of the National Economic and Social Development Council. [In Thai].
- Office of Knowledge Management and Development (Public Organization). (2013). **Knowledge is opportunity.** Retrieved January 1, 2024, from <http://www.okmd.or.th/okmd-kratooktomkit/154/knowledge-is-opportunity>. [In Thai].
- Office of National Higher Education Science Research and Innovation Policy Council. (2021). **Creative Economy Taking the Thai economy to the international level.** Retrieved January 1, 2024, from <https://www.nxpo.or.th/th/9440/>. [In Thai].
- Office of National Museums, Ministry of Culture (2007). **Registration of museum objects.** Retrieved January 1, 2024, from <http://www.openbase.in.th/node/871>. [In Thai].
- Office of the Basic Education Commission. (2017). **Specific characteristics of equipment, fiscal year 2018: Library equipment.** Bangkok: Bureau of Finance and Assets, Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education. [In Thai].
- Pongpattayanayothin, C. (2017). **Information for local development.** Bangkok: Sahathammik. [In Thai].
- Pongpattayanayothin, C., Aphiratvoradej, K., Keawsrinol, B., Wanabovorndej, T., Kamnedsin, K., Kitiwongwattanachai, W. (2019). Development of Learning Source for Community Leaders to Support the Development in the 21st Century. **TLA Research Journal**, 12(1), 29-43. [In Thai].
- Thai Library Association. (2013). **Library technical services.** Bangkok: Thai Library Association. [In Thai].
- The Thirteenth National Economic and Social Development Plan 2023-2027.** (2022). Bangkok: Office of the National Economic and Social Development Council. [In Thai].
- United Nations. (2015). **Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development.** Retrieved August 5, 2024, from <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n15/291/89/pdf/n1529189.pdf>